70 jaar ICS ADVISEURS

gemeente BERNHEZE

Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2026-2041

Themabijeenkomst gemeenteraad

Opdrachtgever
Gemeente Bernheze

Referentienummer
2250392

Datum
8 januari 2026

Samenstelling
Reinder Bas
Timon Bulten

Agenda

1. Inleiding
2. Proces tot nu toe
3. Onderwijshuisvesting in Nederland
4. Toelichting visie IHP Bernheze
5. Vervolgproces IHP Bernheze
6. Vragen

ICS
ADVISEURS

Inleiding

Doel: informeren over thema's uit de visie

Huidig IHP

- Intern opgesteld voor 5 jaar (2021-2025)
- Onderhoudstechnisch onder de maat
- Uitkomst financiën onvolledig (vb. Eikenwijs)
- “Het IHP is in feite alleen een beleidsdocument.”
- BVO minus gebruik IKC-partners = NVO

Het nieuwe IHP voor Bernheze

- Wordt **wettelijk verplicht** voor gemeenten
- Stelt de **gezamenlijke visie en ambitie** van gemeente en schoolbesturen
- Geeft inzicht in de **huidige staat** van de onderwijshuisvesting
- Vertaalt **visie en ambitie** naar een **concrete uitvoeringsagenda** voor de lange termijn
- Geeft inzicht in de **investeringskosten** voor projecten
- Wordt elke **4 jaar** herijkt en heeft een planhorizon tot **tenminste 2041**

Een gezamenlijke taak

Gemeente

Gemeentefonds
Ministeries van BZK en Financiën

- Zorgplicht: voorzien in adequate onderwijshuisvesting
- (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding
- (Renovatie)
- Verplaatsen van een tijdelijk gebouw
- Economisch eigendom
- Eerste inrichting
- Constructiefouten (inclusief asbest)
- Vergoeding van schade als gevolg van bijzondere omstandigheden
- Onroerendezaakbelasting
- Afsluiten opstal- en inboedelverzekering
- Bijkomende kosten: tijdelijke huisvesting, sloop, terreininrichting, asbest, et cetera

- Voorzieningen bewegingsonderwijs
- PO: binnen- en buitenonderhoud gymzalen

Schoolbestuur

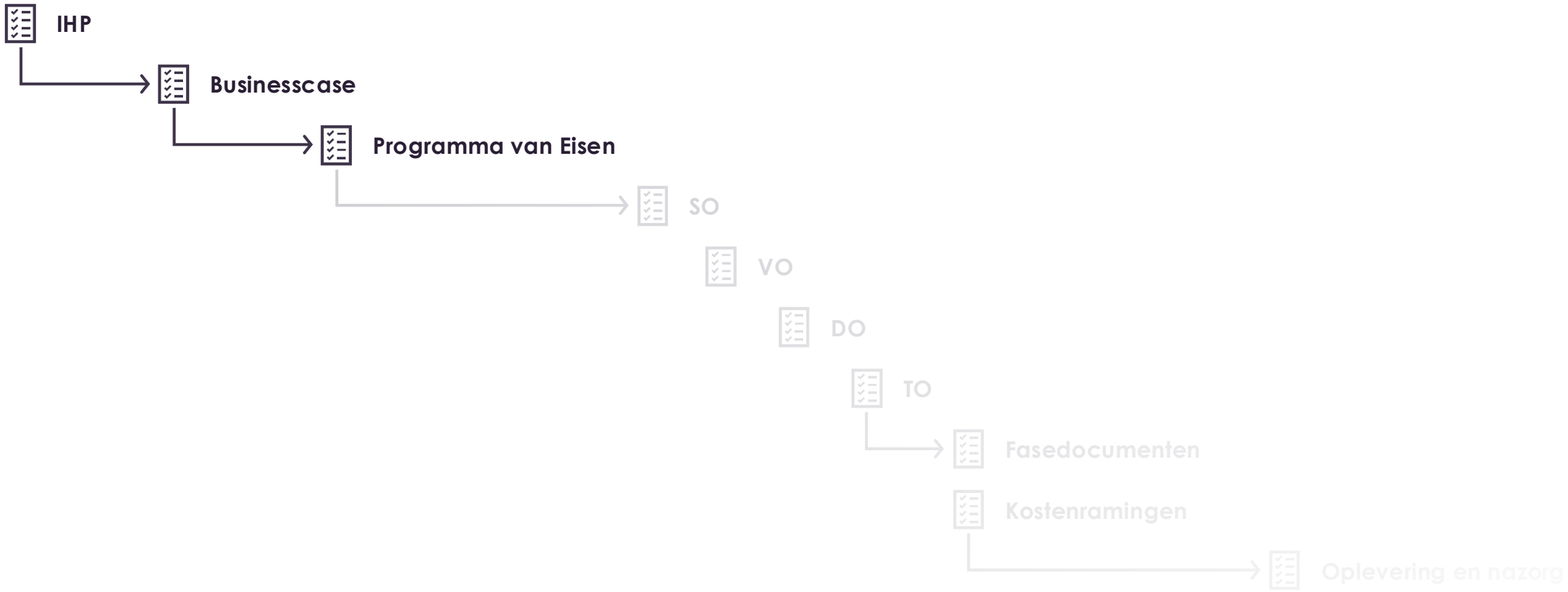
Lumpsum
Ministerie van OCW

- Groot en klein onderhoud
- Exploitatie
- Inpandige aanpassingen
- Juridisch eigendom
- Vervanging van leer- en hulpmiddelen
- Leegstand van leslokalen (exploitatiekosten en eventueel verhuur aan derden)
- Verzekering gericht op uit private middelen bekostigde zaken

- PO: binnenonderhoud gymzalen (in eigendom van schoolbestuur)
- VO: binnen- en buitenonderhoud gymzalen (in eigendom van schoolbestuur)

Het IHP als programma

Definitiefase	Initiatiefase	Ontwerpfase	Realisatiefase	Gebruiksfase

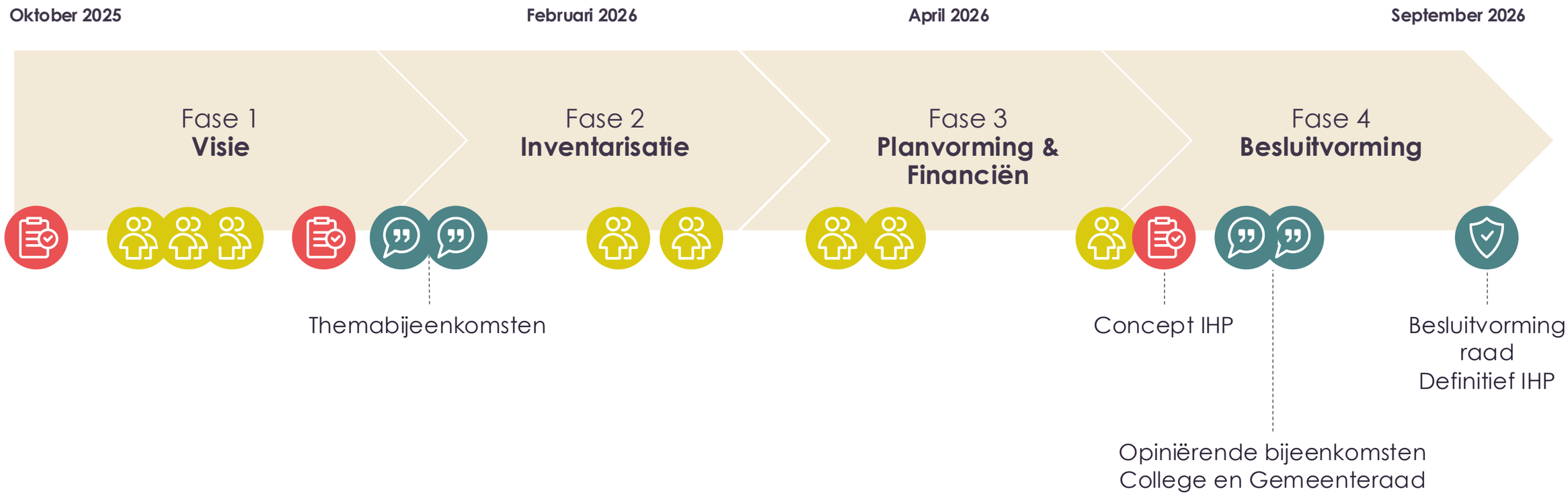

ICS

ADVISEURS

Proces tot nu toe

Proces IHP Bernheze

Proces IHP Bernheze

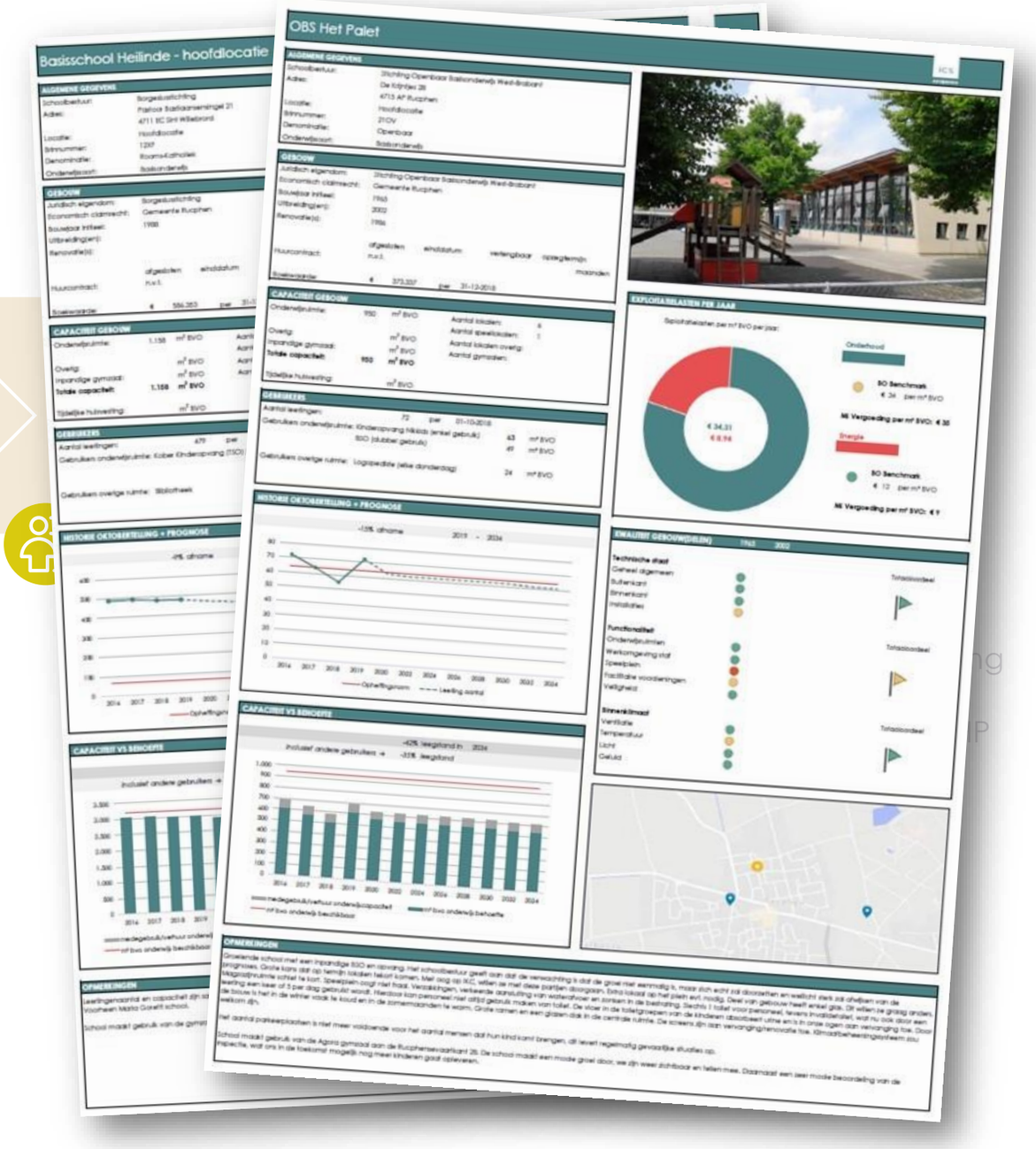
Oktober 2025 **Februari 2026**

Fase 1
Visie

Fase 2
Inventarisatie

Themabijeenkomsten

- Schoollocaties
- Leerlingenprognoses
- Technische staat
- Bouwkundige staat
- Energetische staat
- MJOP
- Exploitatie
- Benchmark
- Interviews

Projectgroep
Stuurgroep
College en/of Raad

ICS
ADVISEURS

Thema's in het IHP

Gezamenlijke visie van gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties

Thema's in het IHP

- Zes inhoudelijke thema's (en type maatregelen)
- Uitgewerkt in het visie-stuk
- Overeenstemming op visie binnen stuurgroep IHP

Aanbod

Doorgaande ontwikkellijn

Passend en inclusief aanbod

Ruimtebehoefte en -gebruik

Duurzaamheid en gezondheid

Betaalbare onderwijs-huisvesting

Type maatregelen

Thema's in het IHP

- 8 basisscholen
- 2 scholen voor voortgezet onderwijs

52

jaar

Gemiddelde leeftijd
schoolgebouwen in Bernheze

Aanbod

Doorgaande ontwikkellijn

Passend en inclusief aanbod

Ruimtebehoefte en -gebruik

Duurzaamheid en gezondheid

Betaalbare onderwijs-huisvesting

Type maatregelen

Thema's in het IHP

- Ambitie: doorgaande ontwikkellijn 0 – 13 jaar
- Essentieel: samenwerking kinderopvang en PO
- Samen aandacht voor brede ontwikkeling van kinderen
- Bieden van gelijke kansen
- Huisvesting onderwijs en opvang onder één dak, op basis van gelijkwaardigheid
- Maatwerk per situatie, doel: bestendiging samenwerking tussen onderwijs en opvang
  - Nieuwbouw: normatieve ruimtebehoefte + ruimtebehoefte kinderopvang
  - Bestaand: demarcatie, schoolbestuur verhuurt onderwijscapaciteit aan kinderopvang

Thema's in het IHP

- 2014: zorgplicht passend onderwijs bij schoolbesturen
- Uitgangspunt: inclusief en thuisnabij onderwijs
- Expertise zoveel mogelijk op de scholen
- Aanvullende ruimtevraag i.h.k.v. passend en inclusief onderwijs
  - Benutten overmaat in bestaande gebouwen
  - Nieuwbouw en renovatie: onderbouwing behoefte extra ruimte (m² bvo)

Thema's in het IHP

- Flexibele schoolgebouwen: uitbreidbaar, intern aanpasbaar of geschikt voor herbestemming
- Toegankelijkheid: NEN 9120
- Nieuwbouw: multifunctionele accommodaties, afstemmen op lokale behoefte
- Bewegingsonderwijs: zorg voor goede spreiding en voldoende capaciteit

Aanbod

Doorgaande ontwikkellijn

Passend en inclusief aanbod

Ruimtebehoefte en -gebruik

Duurzaamheid en gezondheid

Betaalbare onderwijs-huisvesting

Type maatregelen

Thema's in het IHP

- Ambitie: toekomstbestendige onderwijshuisvesting
- BENG, ENG, NOM, ZEB
- Binnenklimaat: programma van eisen Frisse Scholen (A, B of C)
- Maatwerk om netcongestie 'tegen te gaan'
- Rekenen met circulaire restwaarde
- Klimaatadaptatie: vergroenen van schoolpleinen
- Slimme technieken: regenwateropvangsystemen, grijswatersystemen

Voor ieder project voortvloeiend uit dit IHP: maatwerk in businesscase.

Thema's in het IHP

- Wetsvoorstel Planmatige aanpak onderwijshuisvesting
- Uitgangspunt: actuele bedragen voor investeringen met reële indexatie
- Afschrijving: nieuwbouw over 50 jaar, renovatie over 25 jaar
- Aansluiten bij ambitie en klimaatwet
- Overmaat in gebouwen leidt niet automatisch tot terugvordering van ruimtes

Aanbod

Doorgaande ontwikkellijn

Passend en inclusief aanbod

Ruimtebehoefte en -gebruik

Duurzaamheid en gezondheid

Betaalbare onderwijs-huisvesting

Type maatregelen

Verduurzamen van onderwijshuisvesting

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
Bijna energieneutraal gebouw

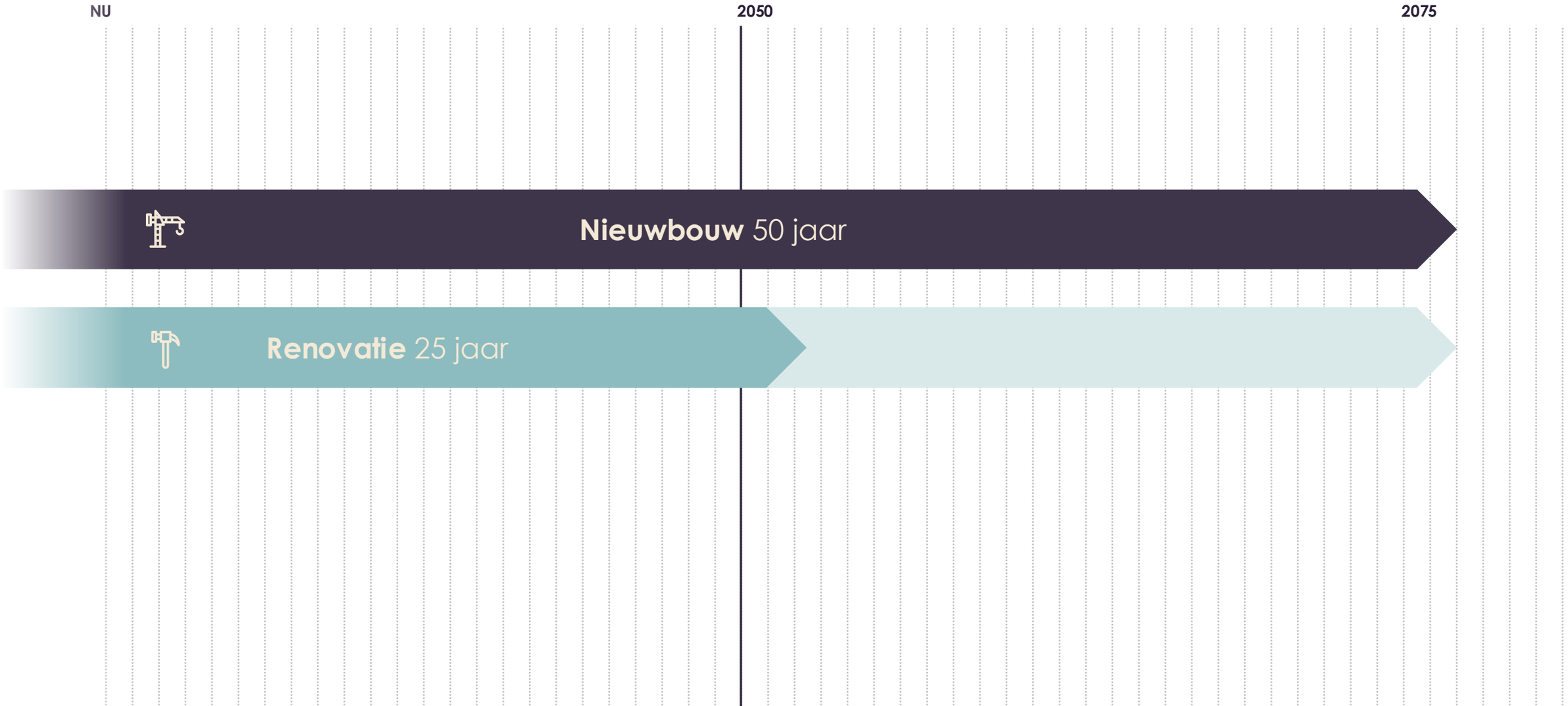
Energieneutraal gebouw
Frisse Scholen klasse B/A
Nul op de meter
Zero Emission Building
…

€ Bekostiging door gemeenten

€ Gezamenlijke opgave

ICS
ADVISEURS

Het dilemma in IHP's

Thema's in het IHP

- Vervangende nieuwbouw (en uitbreiding)
- Vernieuwbouw
- Renovatie
- In stand houden / doorexploiteren
- Afstoten

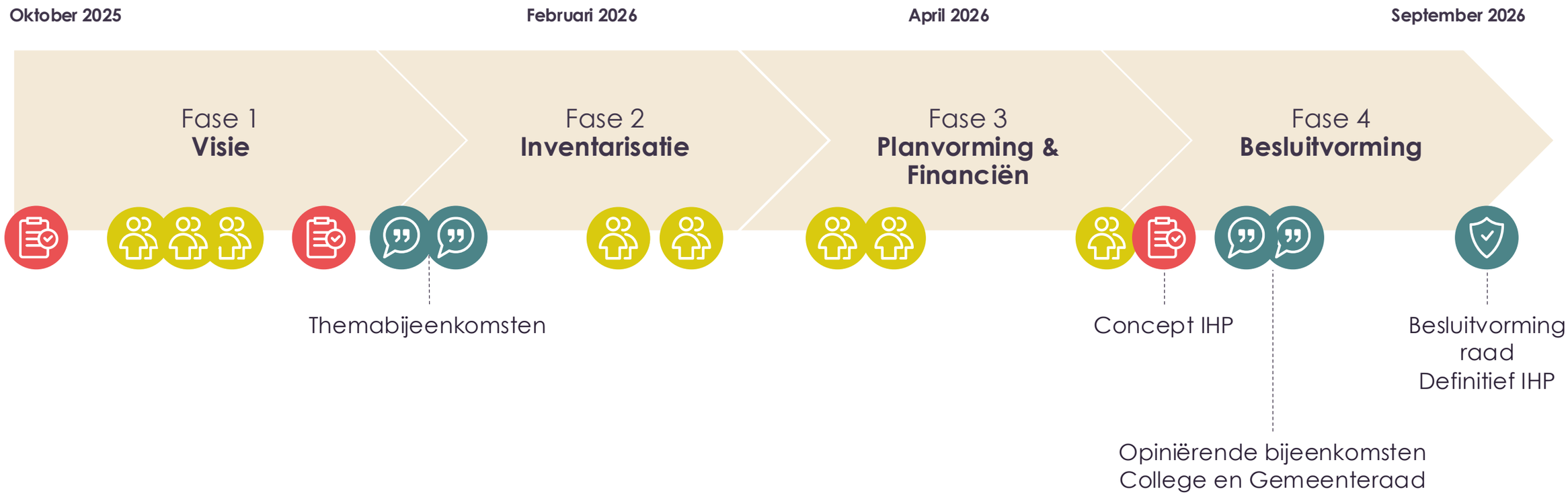
Proces: maatwerk onderzoeken in businesscases

ICS
ADVISEURS

Vervolgproces

Proces IHP Bernheze

ICS
ADVISEURS

Vragen?